

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Miejskiej Galerii Sztuki w Częstochowie wraz z Ośrodkiem Kultury Filmowej w 2013 roku

Zadania i cele Miejskiej Galerii Sztuki oraz Ośrodka Kultury Filmowej założone na 2013 r. realizowano zgodnie ze statutem, planem merytorycznym i budżetowym. Okoliczności zewnętrzne, czyli mimo obiecujących kontaktów – brak partnerów z krajów donatorów nie pozwoliły jednak zrealizować priorytetowego zadania na 2013 rok, tj. aplikacji do Programu „Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego” współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na realizację ósmej edycji Triennale Sztuki Sacrum. To wydarzenie zrealizowano w zmienionej formule, z innych środków.

W 2013 roku przeprowadzono długo oczekiwaną modernizację kina Iluzja – wprowadzając do użytku projektor cyfrowy wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem.

Z inicjatywy Marszałka Województwa Śląskiego Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyróżnił Brązowym Medalem Zasłużony Kulturze – Gloria Artis dyrektora MGS Czesława Tarczyńskiego, m.in. za działania w sferze animacji kultury.

Działalność merytoryczna w odniesieniu do zadań statutowych

Miejskie wydarzenia artystyczne w interdyscyplinarnej formule działania:

- a) 8. Triennale Sztuki Sacrum „sacrum/profanum” – performance, grafika, akcja. Projekt artystyczno-badawczy.
W powziętych działaniach (program performance, widowisko uliczne, prowokacyjna akcja plakatowa, ankieta uliczna) poszukiwano odpowiedzi na pytanie czym właściwie jest *sacrum*, jaki rodzaj doświadczeń zawiera ta kategoria, co powoduje, że tę różnorodność można objąć jednym pojęciem. W mieście, gdzie hasło *sacrum* budzi najbardziej pobieżne skojarzenia i kieruje myśli na utarty tor – trzydniowe Triennale uzasadniało wyraźny związek tego pojęcia z doświadczeniem codziennym.
- b) „Pomaluj mi świat. Sztuka dla każdego” – formuła plenerowych targów sztuki poszerzona o szereg działań otwierających się na dynamiczną interakcję z widzem, włączających widzów w poznawanie i współtworzenie sztuki („Kids korner” – strefa dla najmłodszych, warsztaty dla dzieci; „Art Center” – prezentacja i sprzedaż dzieł; „Anatomia sztuki” – pokazy twórcze na żywo; „Sztuka w działaniu”, tj. artystyczne instalacje interaktywne młodych artystów)

Wystawy sztuki wizualnych zorganizowane przez Miejską Galerię Sztuki w Częstochowie:

- a) prezentujące różnorodność i atrakcyjność różnych dziedzin sztuki współczesnej
  - Muzeum Zdzisława Beksińskiego. Wystawa stała
  - „Smaki Italii”. Malarstwo, grafika, fotografia. Wystawa zbiorowa prezentująca urozmaicone spojrzenie na Włochy jako źródło inspiracji i refleksji
  - Judyta Bernaś „Zacisze”. Grafika, obiekty, instalacje
  - Marek Przybył „Podróże wyobraźni”. Malarstwo
  - Zbylut Grzywacz (1939-2004) „Cieleśność”. Malarstwo, rysunek, grafika
- b) wykazujące znaczenie środowiska artystycznego Częstochowy (wystawy zbiorowe oraz indywidualne znaczących artystów Częstochowy)
  - Jerzy Filip Sztuka 45 lat pracy twórczej. Rysunki, reliefy, medale, rzeźby, akwarele
  - 38. Jurajska Jesień „Struktury Jury”
  - 25. Plener Miejski „Co z tą kulturą?”
- c) promujące i aktywizujące młodych artystów – wystawy w ramach Galerii Promocji Młodych Antresola
  - Marcin Jakubczak „To dom. Przestrzenie kontemplacyjne”. Malarstwo
  - Artur Śpiewak „Pejzaż”. Malarstwo
  - Paulina Ortenburger „Miejsce w ruchu, czyli nie-statyczność przestrzeni. Wędrowki wizualne”.
  - Marta Dunal „Morphogenetics. Morfogenetyczny design”
  - Zyta Paszkowska „Habeas corpus – żebyś miał ciało”. Malarstwo
- d) przygotowane we współpracy z innymi ośrodkami sztuki
  - Kaliskie Biennale Rysunku i Grafiki „Próba 1”. Wystawa pokonkursowa (z Galerią Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu.)
  - Mersad Berber, Toshihiro Hamano „Linie życia”. Grafika – (ze Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie)
  - „O krasnoludkach i sierotce Marysi”. Wystawa ilustracji (z Krasnobrodzkim Domem Kultury)

- Międzynarodowy Konkurs Artystyczny „Pejzaż Współczesny”. Wystawa pokonkursowa (z Okręgiem Częstochowskim Związku Polskich Artystów Plastyków)
- „Współczesne przestrzenie grafiki”. Wystawa i konferencja naukowa (z Katedrą Grafiki, Instytutu Sztuk Pięknych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie)
- Przegląd Sztuki Wideo THE 01. Nowe media (z organizacją The Video Community)
- e) wystawy międzynarodowe:
  - „PEOPLE - metr 2013. Hommage”. Międzynarodowa wystawa malarstwa, rysunku, grafiki warsztatowej i cyfrowej (40 artystów z Czech, Słowacji, Polski i Węgier; prezentacja w: Galerie Zbraslav i Galerie 9 z Pragi, České centrum w Budapeszcie, Kapos ART Képzões Iparművészeti Egyesület z Węgier oraz Združenie Výtvarných Umelcov Západného Slovenska).
  - Mikos Meininger " SURAKI – Lot cienia". Malarstwo, rzeźba, instalacja (Niemcy)
- f) przygotowane przez MGS, a prezentowanych w innych ośrodkach sztuki w Polsce (promocja miasta Częstochowy):
  - Jacek Waltoś „Wielokroć to samo”. Malarstwo, grafika, rzeźba z lat 1960 – 2012 w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi
  - „Magia Jury”. Malarstwo, grafika, fotografia w Galerii DAP ZPAP w Warszawie oraz Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi

Działania kina studyjnego Iluzja – Ośrodka Kultury Filmowej w zakresie upowszechniania kultury filmowej:

- a) repertuar kina studyjnego Iluzja:

Profil repertuarowy OKF to upowszechnianie kultury filmowej, ze szczególnym uwzględnieniem filmów o wysokich walorach artystycznych, staranny wybór repertuarowy i zestawianie filmów w przeglądy problemowe, tematyczne, retrospektywne i monograficzne, cykle filmowe, a także organizacja replik festiwali. Pokazom kina europejskiego patronuje sieć kin Europa Cinemas do której OKF należy od blisko 10 lat. Priorytetem w ofercie repertuarowej OKF jest zatem kinematografia europejska oraz kino polskie.
- b) przeglądy, festiwale, repliki:
  - „Złota Piątka OKF” – plebiscyt dla widzów na najlepszy film roku 2012
  - Festiwal Plus Camerimage - prezentacja wybranych filmów z XX edycji Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
  - przegląd filmów „Co ty wiesz o kobiecie ...”, ukazujący kobiety z różnych kręgów kulturowych
  - „Weekend z cyfrowym Planet Doc” – filmy z festiwalu Planete Doc Review, wyświetlane za pośrednictwem kina internetowego iplex, jednocześnie w ponad 20 miastach Polski
  - prezentacja filmów z Europejskiego Festiwalu Fabuły, Dokumentu i Reklamy Euroshorts oraz pokazy włoskich filmów podczas Nocy Kulturalnej
  - Objazdowy Festiwal Filmowy „Watch Docs – Prawa człowieka w filmie"
  - „Reel Rock Tour” – przegląd filmów górskich i wspinaczkowych
  - filmy z Europejskiego Festiwalu Filmowego „Integracja: Ty i Ja”
  - Dni Kultury Wiary - przegląd filmów o wartościach chrześcijańskich
  - „Sputnik nad Polską” – Festiwal Filmów Rosyjskich
- c) prezentacja twórczości filmowej związanej z Częstochową:
  - organizacja 14. Konkursu na amatorski film wideo „Częstochowa w kadrze” pod patronatem Prezydenta Miasta i Gazety Wyborczej w Częstochowie. W konkursie wzięło udział 23 autorów, a wszystkie filmy prezentowane były na otwartych pokazach publicznych.
  - premierowy pokaz dokumentu „Hagszama” oraz „Województwo Częstochowskie” w ramach Dni Częstochowy; spotkanie z twórcami filmów
  - przegląd filmów amatorskich, poza formułą konkursową, pod hasłem „Iluzja 2013” (I edycja)
- d) realizacja programów pro-rodziny i dostosowanych dla określonych grup odbiorczych:
  - Kino Seniora (bilet w niższej cenie, dogodna pora seansu, dobrany repertuar). Z programu skorzystało 1184 osoby.
  - Bobas w Iluzji comiesięczne pokazy dla rodziców z dziećmi (inne warunki seansu: nikt światła na sali, przyciszona ścieżka dźwiękowa, miękkie materace i puffy, przewijak.)
  - Młody Iluzjonista – popołudniowe seanse dla dzieci i młodzieży

Edukacja artystyczna w dziedzinie sztuk plastycznych:

- a) działania wspierające twórczość plastyczną dzieci i młodzieży
  - Galeria Sztuki Dziecka - wystawy twórczości dzieci i młodzieży: „Ja i mój świat” - prace uczniów z pracowni Czerwone Jabłuszko w Częstochowie; prezentacja prac uczniów z pracowni plastycznej Ilony Cieślak

- organizacja konkursów artystycznych dla dzieci i młodzieży oraz wystawy pokonkursowe: IV Wojewódzki Konkurs Plastyczny dla Dzieci i Młodzieży. „Świat, jakim go widzę. Mój habitat”. Częstochowa 2013. Konkurs organizowany we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie, XVII Wojewódzki Konkurs Plastyczny dla Dzieci Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski „Moi przyjaciele”. Konkursy organizowane we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie
W wystawach Galerii Sztuki dziecka uczestniczyło 629 dzieci i młodzieży.
- b) warsztaty artystyczne
  - międzypokoleniowe warsztaty aktywizujące „Zróbmy to razem”. Warsztaty dla dziadków i wnuczków. Siedem spotkań warsztatowych – każde z odrębnym tematem i realizacją twórczą. Ideą warsztatów był równy wkład twórczy - wspólna praca seniorów ze swoimi wnuczętami. Zajęcia nie polegały tylko na pracy manualnej – instruktorki wprowadziły do nich także elementy tańca, gier ruchowych i inscenizacji. Program zrealizowano dla 134 osób (58 dorosłych i 76 dzieci)
  - „Częstochowanie” - warsztaty twórcze dla dzieci i młodzieży z cyklu „Tworzymy w Częstochowie” przygotowane przez SOD i MGS, w których uczestniczyło 32 uczniów z czterech szkół podstawowych i gimnazjalnych
- c) „Lekcje w Galerii” – edukacyjne oprowadzanie po wystawach na zamówienie nauczycieli

Edukacja filmowa

- a) realizacja ogólnopolskiego programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej:
Cykle edukacyjne dla uczniów ze wszystkich poziomów kształcenia (od szkół podstawowych po szkoły ponadgimnazjalne). Program zakłada pogłębienie wiedzy na temat sztuki filmowej, rozwija wrażliwość, a przede wszystkim kształtuje samodzielnych i świadomych odbiorców kultury. Każdy cykl ma odrębny temat wiodący i składa się z 9 spotkań. Seanse dla każdej grupy odbywają się raz w miesiącu, każdy poprzedzony jest merytoryczną prelekcją prowadzoną przez zaproszonych specjalistów. Nauczyciele otrzymują obszerny materiał dydaktyczny pozwalający realizować dodatkowe lekcje. Sześciokrotnie odbyły się warsztaty metodyczne dla nauczycieli. Program NHEF odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Edukacji Narodowej. W roku sprawozdawczym odbyło się 137 seansów z biletowanym udziałem 10 602 widzów (uczniowie z ubogich rodzin oraz opiekunowie grup uczestniczą bezpłatnie)
- b) Kino Młodego Widza – na życzenie nauczycieli, najczęściej adaptacje lektur szkolnych
W ramach tego cyklu odbyły się 19 seansów, na które sprzedano 1 020 biletów (uczniowie z ubogich rodzin oraz opiekunowie grup uczestniczą bezpłatnie)
- c) seanse okolicznościowe dla młodych widzów (Ferie z Filmem, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Dziecka i Filmowe Mikołajki) – 19 seansów dla 1196 widzów.
- d) filmy repertuarowe z założeniem edukacyjnym:
  - przegląd filmów o handlu ludźmi oraz zajęcia dla młodzieży
  - dokumentalny cykl „The Story of the Film. Odyseja filmowa”

Współorganizacja i współpraca z instytucjami kultury oraz innymi podmiotami:

Oprócz wymienionych wyżej współorganizatorów wystaw Miejska Galeria Sztuki i Ośrodek Kultury Filmowej współpracowały w 2013 r. z następującymi podmiotami:

- OPK Gaude Mater, I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Częstochowie, Studio Języków Obcych – partnerstwo przy organizacji 10. Nocy Kulturalnej (interdyscyplinarny projekt własny „La serata dei sapori Italiani” w programie Nocy)
- stała współpraca z europejskim Stowarzyszeniem Europa Cinemas, promującym kinematografię europejską
- Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych
- Sieć Polskich Kin Cyfrowych
- Związek Polskich Artystów Plastyków – Okręg Częstochowski i Okręg Warszawski

Zbiory

W 2013 roku do kolekcji Miejskiej Galerii Sztuki zakupiono tkaninę artystyczną autorstwa Jadwigi Wosik. Obecnie w kolekcji znajduje się 549 współczesnych dzieł sztuki, z czego 389 to prace malarskie.

W depozycie MGS znajduje się 50 obrazów olejnych, 100 rysunków i 100 fotografii Zdzisława Beksińskiego oraz prace „Socrealizm rosyjski” z kolekcji Piotra Dmochowskiego

Działania promocyjne i marketingowe

Institucja prowadziła całoroczne działania informacyjno-promocyjne dotyczące działalności programowej, a polegające m.in. na:

- prowadzeniu dwóch podmiotowych stron internetowych: MGS i OKF
- przekazywaniu bieżących materiałów prasowych i współpracy z mediami
- współpracy z portalami o kulturze
- rozpowszechnianiu bezpłatnych ulotek, broszur informacjami o programie
- organizacji eventów promujących wydarzenia (wernisáže, finał konkursu)
- rozpowszechnianiu plakatów do wybranych wydarzeń
- reklamie zewnętrznej (banery, projekcje zewn.)
- mailingu do wybranych adresatów z ofertą programową
- prowadzeniu profilu MGS oraz profilu OKF na Facebooku

Infrastruktura (remonty, zakupy wyposażenia)

- a) modernizacja kina:
- zakup i montaż nowoczesnego projektora cyfrowego DCI, o rozdzielczości obrazu 2k, z możliwością prezentowania filmów w systemie 3D.
  - wymiana ekranu na srebrny - metalizowany - przystosowany do projekcji 3D.
  - zakup i montaż nowoczesnego systemu nagłośnienia w standardzie Dolby Digital DCI.
  - remont kabiny operatora
- Modernizacja kina odbyła się w ramach dofinansowania z Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej – z programu operacyjnego "Rozwój kin" (109 031 zł), z dotacji celowej Gminy Miasta Częstochowy (109 737 zł) oraz środków własnych Galerii (46 951 zł)
- b) zakup komputera i programów graficznych do opracowywania projektów graficznych publikacji MGS i OKF

Dane statystyczne

Tabela nr 1

ZESTAWIENIE LICZBOWE imprez artystycznych MGS (wraz z OKF)	
rodzaj imprezy	liczba
Wystawy sztuk wizualnych MGS	33
w tym:	
a) wystawa stała	1
b) działania interdyscyplinarne (w tym w zewnętrzne – w przestrzeni miejskiej)	4
c) wystawy zmienne salach wystawowych galerii	19
d) w innych ośrodkach sztuki w Polsce	3
e) twórczości dzieci i młodzieży	6
Konkursy artystyczne (plastyczne i filmowe), w tym twórczości dziecięcej	4
Warsztaty artystyczne	23
Lekcje w galerii	63
Seanse kina studyjnego	1 312
w tym:	
a) seanse Kina Seniora	22
b) seanse Bobas w Iluzji	9
c) seanse edukacyjne z lekcją filmową	137
d) pozostałe seanse edukacyjne	38
Spotkania autorskie (reżyserzy, plastycy, pisarze)	26
Razem	1461

Tabela nr 2

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA związana z upowszechnianiem sztuk plastycznych i sztuki filmowej		
rodzaj publikacji	liczba publikacji	łączny nakład (egz.)
foldery	16	2500
zaproszenia	20	5000
plakaty do wystaw i afisze programowe	38	972
repertuar kinowy – dwa rodzaje broszur	24	18 000
program wystaw - broszura	6	600
Łącznie liczba egzemplarzy	104	27 072

Tabela nr 3

INFORMACJE STATYSTYCZNE	
Koszty działalności ogółem (w złotych)	2 317 496
Udział przychodów własnych w pokrywaniu kosztów	38%
Dochody ogółem	2 337 726
a) dotacja	1 456 845
b) dochody własne	880 881
w tym:	
- dochody z tytułu podnajmu pomieszczeń i dzierżawy terenu	355 098
- z odsprzedaży energii elektrycznej, ciepłej i wody	92 620
- z działalności statutowej	315 334
- pozostałe przychody	117 828
Stan zatrudnienia w osobach na 31.12.2013	24
Stan zatrudnienia w etatach przeliczeniowych na 31.12.2013	23
Liczba pracowników merytorycznych:	6
w tym:	
a) MGS	4
b) OKF	2
Liczba widzów wystaw ogółem	25 092
Liczba sprzedanych biletów na wystawy	2 196
Liczba bezpłatnych wejść na wystawy (m.in. za zaproszeniami na wernisaże, w czasie bezpłatnych dni, wolne środy dla szkół)	22 896
Liczba widzów kinowych ogółem	30 522
Liczba sprzedanych biletów do kina	25 812
Liczba bezpłatnych wejściówek do kina (bezpłatne seanse, wejściówki dla opiekunów szkolnych, dzieci z ubogich rodzin, zaproszeni goście, nagrody w konkursach, media)	4 740